

talrig repræsenterede, idet jeg nemlig aldeles ikke har tænkt paa, om vedkommende var Jyde eller Øbo, men har henvendt mig til de forskellige Institutioner, det kongelige Landhusholdningsselskab, Fællesforeningerne og Statsdyrskuekommissionen. Formanden i den sidstnævnte har jeg betragtet som selvskreven til ogsaa at være Formand i denne Kommission, og Statsdyrskuekommissionen, som vist ikke kan siges at have særlig Interesse for Øerne, har valgt 2 Medlemmer. At disse 2 saa vel som Formanden ikke ere Jyder, er jo ganske tilfældigt, og der ligger ingenlunde deri nogen Til sidesættelse af Jyderne. Jeg mener, at det er ikke det jydsk, fynske, sjællandske, bornholmske og flere andre Landbrug, der træde sammen for at overveje, hvad der maa gøres til Fremme for disse enkelte Landbrug; men det er en Kommission, der træder sammen for at overveje, hvad der bør gøres for hele det samlede danske Landbrug, og jeg føler mig overbevist om, at ikke et eneste Medlem af Kommissionen vil arbejde for Særinteresser, men at de alle ville arbejde paa at afgive en Betænkning, som, naar den kommer til Rigsdagen, og dens Forslag her gennemføres, kan blive til Gavn for hele det samlede danske Landbrug.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Sthyr): Naar jeg nu tager Ordet for at svare paa de Henvendelser, som ere rettede til mig, vil jeg helst begynde med de Henvendelser angaaende kirkelige Forhold, som bleve rettede til mig af det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 3dje Valgkreds (Oscar Hansen). Jeg vil da tillade mig først at sige, at om end det ved første Betragtning synes, at det ærede Medlem træder skarpt kritisk op over for Ministeriet, saa er det mig dog kært at kunne anerkende, at det ogsaa fremgaar af hans Udtalelser, at han anerkender min gode Vilje. Det er jeg ham taknemmelig for, og jeg haaber, at det, skønt han udtalte sig skarpt, skal lykkes os at komme til en Forstaaelse, saaledes som det er lykkedes for os tidligere.

Jeg vil da begynde med først at sige et Par Ord med Hensyn til hans Udtalelse om, at Folkekirkens Forfatning skulde ordnes ved Lov. Ja, den Distinktion, han der gjorde, er selvfølgelig ganske rigtig, at naar Grundloven bestemmer, at Folkekirkens Forfatning skal ordnes ved Lov, saa angaar denne Bestemmelse Styrelsesformen for Folkekirken, medens der er adskilligt andet, som selvfølgelig ikke kan ordnes ved

Lov. Det ærede Medlem anerkendte jo selv, at Trosforholdet er noget, som bliver det samme, hvad enten der gives en Lov for Folkekirken eller ikke, og det bør være saa. Jeg skal nu derom sige, at det har jo vist sig gentagne Gange, at de Forsøg, man har gjort paa ved Lovgivningen at faa tilvejebragt en fuldstændig ny Kirkeorganisation, ere strandede, og jeg tror, at der, som Stillingen er for Øjeblikket, ikke vil være megen Udsigt til at faa en saadan omfattende organisatorisk Lov for den danske Folkekirke gennemført. Jeg tror ikke, at Tiden dertil er kommen endnu. Da jeg paatog mig at blive Minister, var det mit Haab, at det skulde lykkes at tage enkelte Spørgsmaal frem for sig og faa lovgivet om dem og ad den Vej at faa forberedt en fuldstændig Gennemførelse af Grundlovsparagraffen. Det viste sig imidlertid ved de Forhandlinger og Samtaler, som jeg derom havde med Medlemmer af de forskellige Grupper her i Tinget, at jeg ikke turde gøre Regning paa, at man kunde komme frem ad den Vej. Forholdet staar altsaa saaledes for mig nu, at jeg tror ikke, at det for Øjeblikket lader sig gøre at faa den Løfteparagraf i Grundloven gennemført.

Paa den anden Side er det jo en given Sag, at de folkekirkelige Forhold som alle andre Forhold i Tidens Løb ere undergivne en Udvikling — en Stagnation er umulig — der vil komme det ene Punkt frem efter det andet, hvor der maa ske en Forbedring af det bestaaende. Det gælder da om at gøre det saaledes, at man ikke træder Lovgivningsmagten for nær, at man ikke indlader sig paa ved kongelig Anordning eller kongelig Resolution at bestemme Forhold, som bør ordnes ved Lov. Jeg kan sige det ærede Medlem, at min Stilling i den Henseende er den, at jeg paa ingen Maade vil være med til at træde de lovgivende Forsamlinger for nær ved at give Bestemmelser om Ting, som det tilkommer Lovgivningen at afgøre. Jeg kan tilføje over for det ærede Medlem, der jo ved, at jeg i 10 Aar har været Medlem af det kirkelige Raad, hvor kirkelige Forhold have været drøftede hvert Aar, at det altid har været Tilfældet der, at naar der blev forelagt en Sag, blev der opkastet det Spørgsmaal: Er det noget, som kan anordnes ved Resolution, thi hvis det er noget, der hører Lovgivningsmagten til, saa ville vi ikke være med til det. Dette er altsaa mit Standpunkt, men det kan jo selvfølgelig være muligt, at man mod sin Vilje kan komme til paa saadanne